

## Силабус навчальної дисципліни

### Економіка та фінанси підприємства



**Ступінь вищої освіти:** бакалавр

**Галузь знань:** 07 Управління та адміністрування

**Спеціальність:** 072 Фінанси, банківська справа та страхування

**Освітньо-професійна програма** «Фінанси, банківська справа та страхування»

**Кафедра фінансово-економічних дисциплін**

**Рік навчання:** I-II, Семестр: II-III

**Дні занять:** за розкладом

**Консультації:** згідно графіка

**Кількість кредитів:** 5,0

**Загальний обсяг годин - 150** (аудиторних – 70, самостійна робота, ІНДЗ – 80)

**Підсумковий контроль:** екзамен

**Мова викладання:** українська

**Викладач** Лимар Олена Федорівна

**Контактна інформація** alenka66@gmail.com, +380974945724

#### Опис дисципліни

Дисципліна «Економіка та фінанси підприємства» є дисципліною **обов'язкової** компоненти навчального плану, циклу **професійної підготовки**, яка спрямована на формування системи знань і прикладних навичок у студентів щодо розробки ефективних економічних рішень у різних сферах і на різних етапах економічної діяльності підприємства, вибору найбільш перспективних шляхів розвитку виробництва, розробки різних видів планів, формування та використання капіталу і активів, сутності доходів, видатків та прибутку, оцінювання економічної ефективності діяльності підприємства в ринкових умовах, способів забезпечення ефективного функціонування економіки та використання фінансових ресурсів у процесі фінансово-господарської діяльності підприємства прийнятті відповідних управлінських рішень щодо фінансування суб'єктів підприємницької діяльності в рамках, визначених в Україні нормами фінансового законодавства, теорії та моделей розвитку підприємства. Студенти отримують практичні навички щодо визначення рівня забезпеченості підприємства виробничими ресурсами, обґрунтування заходів для підвищення ефективності виробництва, обґрунтування джерел функціонування оборотних активів та оновлення основних засобів, застосування алгоритму визначення результатів діяльності суб'єктів господарювання, проведення оцінки фінансово-економічного стану та ефективності діяльності підприємства, аналізу забезпечення підприємства фінансовими ресурсами, застосування методів фінансової санації підприємства та виведення його з фінансової кризи.

#### Структура дисципліни

Години (лек./пр.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2/2	1. Підприємство як суб'єкт господарювання	знати теоретичні засади економічної діяльності суб'єктів господарювання, їх місце в системі ринкових відносин, організаційно-економічні умови функціонування підприємств, економічні особливості функціонування різних видів підприємств, правове забезпечення їх діяльності.	Тести, питання

2/2	2. Структура та управління підприємством	знати організацію функціонування підприємства, систему його управління, складові елементи, функціональні підсистеми управління підприємством, організаційні структури управління, типи та види, їх характеристики.	Тести, питання
2/2	3. Планування діяльності підприємства	знати засади організації планування діяльності підприємства, види планів, технологію та методи планування, застосування стратегічного, тактичного та оперативного планування діяльності підприємства, формування системи планів економічного та соціального розвитку підприємства.	Тести, практичні завдання
2/2	4. Виробнича потужність підприємства	знати систему та методи визначення потужності підприємства, інформаційну базу та послідовність розрахунку виробничої потужності підприємства, його структурних підрозділів, окремих ланок, основного виду обладнання, методика їх оцінки.	Тести, практичні завдання
2/2	5. Персонал підприємства та оплата праці	знати вимоги щодо формування трудових ресурсів в умовах ринкової економіки, фактори, що впливають на них, методика оцінки забезпеченості персоналом підприємства та ефективності його використання, основні напрямки підвищення продуктивності праці, основи організації оплати праці на підприємстві.	Тести, практичні завдання
2/2	6. Основний капітал	знати економічну сутність та склад основного капіталу підприємства та показники їх виміру, особливості оцінки основних засобів підприємства, систему показників стану, руху, ефективності використання та відтворення основних засобів підприємства, напрями підвищення ефективності їх використання.	Тести, практичні завдання
2/2	7. Оборотний капітал	знати сутність та структуру оборотного капіталу, елементний склад оборотного капіталу підприємства, групи оборотних фондів і фондів обігу, джерела формування оборотних активів, показники ефективності їх використання.	Тести, практичні завдання
2/2	8. Кредитування підприємств	знати умови надання кредитів підприємству, порядок визначення потреби в короткостроковому кредиті, методика оцінки кредитоспроможності підприємства, порядок погашення банківського кредиту підприємством.	Тести, практичні завдання
2/4	9. Інвестиційна та інноваційна діяльність	знати напрями здійснення інвестиційної та інноваційної діяльності підприємства, їх вплив на розвиток підприємства, основи державного регулювання та засоби підтримки інвестиційно-інноваційної діяльності підприємства, форми реалізації інноваційного потенціалу підприємства, фактори, що впливають на економічну активність підприємства, критерії та показники оцінки результативності і ефективності інвестиційно-інноваційної діяльності підприємства.	Тести, практичні завдання
2/2	10. Витрати підприємства та собівартість продукції	знати поняття витрат виробництва і собівартості продукції, поточні та капітальні витрати підприємства, взаємозв'язок та взаємообумовленість ресурсів і поточних витрат підприємства, особливості складу поточних витрат в окремих галузях економіки, методичні інструменти оцінки поточних витрат підприємства, фактори, що впливають на формування поточних витрат підприємства, рівень витратоємності продукції та послуг, показники собівартості продукції та порядок їх обчислення.	Тести, практичні завдання
2/2	11. Фінансово-економічні	знати поняття прибутковості і дохідності діяльності підприємства, методика визначення показників фінансових	Тести, практичні

	результати та ефективність діяльності підприємства	результатів діяльності підприємства, джерела формування чистого прибутку підприємства, схему його використання, методичні засади оцінки ефективності діяльності підприємства, визначення показників та факторів, що впливають її рівень.	завдання
4/2	12. Фінансово-майновий стан підприємства та методи його оцінки	знати порядок проведення оцінки фінансово-майнового стану підприємства, експрес-оцінки фінансово-майнового стану, джерела вихідної інформації, сутність та методику розрахунку показників діагностики фінансового стану підприємства: майнового стану, ліквідності, фінансової стійкості, незалежності, ділової активності, результативності, ринкової активності.	Тести, практичні завдання
2/2	13. Конкурентоспроможність підприємства	знати поняття конкурентоспроможності підприємства, фактори, що її визначають, методи оцінки поточної та стратегічної конкурентоспроможності підприємства, обґрунтування заходів щодо зміцнення конкурентоспроможності підприємства.	Тести, практичні завдання
2/2	14. Фінансова санація та банкрутство підприємства	знати сутність фінансової санації підприємства, фактори, що спричиняють фінансову кризу на підприємстві, джерела санації підприємств, причини та ознаки банкрутства підприємства, заходи щодо запобігання банкрутству боржника, шляхи виходу підприємства зі стану банкрутства.	Тести, практичні завдання
2/2	15. Економічна безпека підприємства	знати змістовно-технологічну характеристику економічної безпеки підприємства, етапи її забезпечення, оцінку рівня економічної безпеки підприємства, показники, процес забезпечення здійснення економічної безпеки підприємства.	Тести, питання

Вивчення дисципліни передбачає виконання індивідуального науково-дослідного завдання.

Індивідуальне науково-дослідне завдання (ІНДЗ) є вибіркоким видом позааудиторної самостійної роботи студента та має навчально-дослідницький характер, виконується в процесі вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни. Виконання ІНДЗ є одним із важливих засобів підвищення якості підготовки майбутніх спеціалістів, які здатні застосовувати на практиці теоретичні знання, вміння та навички з даної навчальної дисципліни. Підготовка ІНДЗ передбачає систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань. При виконанні та оформленні ІНДЗ студент може використовувати комп'ютерну техніку, зокрема Microsoft Word, Excel та Microsoft Power Point. Індивідуальна робота складається з двох частин: перша – розкриття змісту теоретичного питання і полягає у підготовці реферату. Друга частина – практична частина – передбачає вміння застосовувати практичні навички розрахунків.

## Список використаних джерел

### Основна література

1. Аніловська Г. Я., Висоцька І. Б., Горалько О. В. Фінанси підприємств: навч. посібник. - Львів: Львів ДУВС, 2018. 440 с.
2. Аранчій В. І. Фінанси підприємств: навч. посіб. / В. І. Аранчій, В. Д. Чумак, Л. В. Бражник. – Полтава: РВ ПДАА, 2018. – 350 с.
3. Бандурка О. М., Ковальов Є. В., Садиков М. А., Маковоз О. С. Економіка підприємства: навч. посібник. Харків: ХНУВС. 2017. 192 с.
4. Бедринець М. Д., Довгань Л. П. Фінанси підприємств: навч. посіб. / М. Д. Бедринець, Л. П. Довгань. – К.: Центр учбової літератури, 2018. – 292 с.
5. Бойчик І.М. Економіка підприємства: підручник. / І.М.Бойчик. – К.: Кондор - Видавництво, 2016. – 378 с
6. Михайлов С.І., Степасюк Л.М., Городенко С.В. Економіка підприємства. - Київ: «ЦП «КОМПРИНТ». 2018. 417с.
7. Рогач С.М., Гуцул Т.А., Степасюк Л.М., Величко О.В., Суліма Н.М. Економіка підприємства.-

К.: «ЦП «КОМПРИНТ». 2018. 391с.

8. Степасюк Л.М., Суліма Н.М., Величко О.В. Практикум з економіки і фінансів підприємства. - Київ. «ЦП «КОМПРИНТ». 2016. 385с.
9. Суліма Н.М., Степасюк Л.М., Величко О.В. Економіка і фінанси підприємства. - Київ. «ЦП «КОМПРИНТ». 2019. 466 с.

#### Додаткова література

10. Економіка підприємства : Підручник за ред. С.Ф. Покропивного. - К. : КНЕУ. 2012. 526 с.
11. Мацибора В.І., Мацибора Т.В., Збарський В.К. Економіка підприємства. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. - К.: Каравелла. 2012. 328 с.
12. Швиданенко Г.О., В.Г. Васильков, Н.П. Гончарова; за заг. ред. Г.О. Швиданенко Економіка підприємства: підручник. - К.: КНЕУ. 2016. 598с.

#### Інтернет ресурси

13. Офіційний сайт Верховної Ради України. - Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
14. Офіційний сайт Державної служби статистики України. - Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
15. Офіційний сайт Державної фіскальної служби України. - Режим доступу: <http://www.sfs.gov.ua>
16. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. - Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>
17. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. - Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>

#### Політика оцінювання

Робота на лекційних заняттях (присутність, ведення конспекту, участь в усному опитуванні) не оцінюється. Робота на практичних заняттях (усне опитування, тестування, розв'язування задач, участь у навчальній дискусії, доповідь з презентацією) максимальна оцінка 8 балів в 2 семестрі та 7 балів у 3 семестрі. Модульна контрольна робота максимальна оцінка 14 балів. Індивідуальне науково-дослідне завдання максимальна оцінка 10 балів.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (на 1 бал).

Перездача модульних контрольних робіт відбувається із дозволу декана факультету за наявності поважних причин.

Самостійна робота студентів при вивченні курсу складається з різних її видів: підготовка до аудиторних занять (лекцій та практичних занять); вивчення законодавчих та нормативних актів України; завершення розпочатих на практичних заняттях завдань, передбачених робочою програмою курсу; відвідування консультацій (індивідуальних та групових); написання рефератів. Підготовка до лекційного заняття передбачає обов'язкове вивчення матеріалу попередньої лекції і ознайомлення з матеріалами наступної лекції (підручники, посібники). Підготовка до практичних занять передбачає обов'язкове вивчення отриманого теоретичного матеріалу з метою подальшого застосування знань на практичних заняттях, у наступній практичній діяльності. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані.

Списування під час модульних контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т. ч. із використанням мобільних пристроїв).

Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (освітня платформа Google Meet).

Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад хвороба), навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із викладачем та деканом факультету.

Здобувачі освіти мають право на вивчення та перезарахування результатів вивчення окремих тем дисципліни в системі неформальної освіти.

У другому семестрі передбачено два змістовних модулі. За перший модуль студент може набрати максимально **46 балів**, за другий – **54 бали** (разом за семестр – **100 балів**). Мінімальний допускний бал – **35**.

Поточне тестування та самостійна робота										
Модуль 1										
Змістовний модуль 1					Змістовний модуль 2					
T1	T2	T3	T4	Мкр1	T5	T6	T7	T8	T9	Мкр2
8	8	8	8	14	8	8	8	8	8	14
46					54					
100										

У третьому семестрі передбачено два змістовних модулі. За третій та четвертий модулі студент може набрати максимально по **30 балів** за кожний модуль, ІНДЗ – **10 балів**, на екзамені – **30 балів**, (разом за семестр – **100 балів**). Мінімальний допусковий бал – **35**.

Поточне тестування та самостійна робота									
Модуль 2									
Змістовний модуль 3				Змістовний модуль 4				ІНДЗ	Екзамен
T10	T11	T12	Мкр3	T13	T14	T15	Мкр4		
6	7	7	10	6	7	7	10	10	
30				30				10	30
100									

### Оцінювання

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	
D	65-74	задовільно
E	60-64	
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом